

Bruselj, 12. april 2018
(OR. en)

7597/18

Medinstitucionalna zadeva:
2015/0907 (APP)

PE 41
INST 134
FREMP 40
JUR 160
AG 4

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (2. del)
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	14743/15 PE 184 INST 428 JUR 753 FREMP 281 7038/16 JUR 114 INST 96 FREMP 48 PE 36 AG 3
Zadeva:	Predlog za sklep Sveta o sprejetju določb, ki spreminjajo Akt o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami („akt o volitvah“)

1. UVOD

Evropski parlament (EP) je 11. novembra 2015 sprejel predlog sklepa Sveta o sprejetju določb, ki spreminjajo Akt o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, ki mu je priložena resolucija o reformi volilne zakonodaje Evropske unije. Predlog temelji na členu 223(1) PDEU.

2. STANJE

Delovna skupina za splošne zadeve je prvi sklop členov obravnavala v letu 2016. Delegacijam je uspelo doseči dogovor o skupnem pristopu v zvezi s številnimi določbami iz predloga EP. Kljub temu se je izkazalo, da je več določb iz predloga načeloma in/ali iz pravnih razlogov nesprejemljivih za delegacije. Med njimi so tudi določbe o enotnem volilnem okrožju in vodilnih kandidatih (*Spitzenkandidaten*). Coreper je izmenjal mnenja o tej zadevi, zlasti o več najpomembnejših nerešenih vprašanjih, 30. novembra 2016. Izid razprave je bil neformalno predstavljen parlamentarnim soporočevalcem in poročevalcem v senci januarja 2017. Coreper je ponovno razpravljal o zadevi¹ 6. decembra 2017 in pooblastil predsedstvo, naj ustno obvesti soporočevalce o stanju v Svetu, tudi v zvezi s sedmimi določbami, ki bi bile verjetno najbolj sprejemljive². Sestali so se 12. decembra 2017. Soporočevalci so poudarili, da EP še vedno pričakuje odgovor Sveta.

Sveženj 7+2

Predsedstvo je nadaljevalo razprave v delovni skupini na podlagi sedmih določb, ki so bile opredeljene, in člena 3 (prag)³. Na zadnji seji delovne skupine 9. marca 2018 je predstavilo revidirani kompromisni predlog, ki vključuje člen 9a o glasovanju državljanov v tretjih državah⁴.

Na seji Coreperja 28. marca so bili umaknjeni vsi preostali pridržki, razen pridržka ene delegacije v zvezi s pragom (glej v nadaljevanju). Ta pridržek je bil ohranjen tudi na naslednji seji Coreperja 11. aprila.

¹ 15241/17, WK 12583/2017 REV 2

² Člen 1(1) (besedilo pogodbe v zvezi s poslanci Evropskega parlamenta kot predstavniki državljanov Unije), člen 3a (vsaj tritedenski rok za predložitev kandidatur), člen 3e(1) (prikaz imena ali loga evropskih političnih strank na glasovnicah), člen 3e(2) (pravila v zvezi s pošiljanjem volilnega materiala), člen 4a (predčasno glasovanje, glasovanje po pošti ter elektronsko in spletno glasovanje), člen 9, drugi odstavek (sankcije za dvojno glasovanje) in člen 9b (imenovanje kontaktnega organa in rok za izmenjavo podatkov o volivcih in kandidatih).

³ WK 1800/2018

⁴ WK 1800/2018 REV 1

3. NEREŠENO VPRAŠANJE (ČLEN 3 O PRAGU)

Člen 3(2) je ključna določba predloga EP, ki določa obvezen najnižji prag 3 % v volilnih okrožjih držav članic, v katerih se uporablja sistem list, in tistih, ki imajo volilna okrožja z več kot 26 poslanskimi mesti.

V kompromisnem besedilu predsedstva je predlagana sprememba člena 3, v skladu s katero naj bi se ta člen uporabljal samo za volilna okrožja (vključno z državami članicami z enim volilnim okrožjem), ki imajo več kot 35 poslanskih mest, z najnižjim pragom 2 %.⁵ V določbi je tudi predvideno, da morajo države članice upoštevati ta prag najpozneje do začetka volitev, ki bodo sledile volitvam, izvedenim po začetku veljavnosti akta. Ta kompromisni predlog je dobil široko podporo v delovni skupini, ki je bila nato potrjena na ravni Coreperja. Kljub temu pa ena delegacija načeloma ni mogla podpreti določitve praga.

4. PREDLAGANI UKREPI

Ker morajo biti spremembe sedanjega akta o volitvah sprejete v skladu z ustavnimi zahtevami držav članic in morajo biti nacionalni ukrepi sprejeti pravočasno pred volitvami v Evropski parlament leta 2019, pa tudi v skladu z mnenjem Beneške komisije o volilnih zadevah, ki je priporočila, da bi se bilo treba izogniti spreminjanju volilnega sistema tik (zadnje leto) pred volitvami, predsedstvo meni, da je to zadnja priložnost, da Svet doseže soglasen politični dogovor o priloženem svežnju 7+2. Glede na okoliščine je tudi predlagano, da se o morebitnem doseženem političnem dogovoru o tem svežnju takoj obvesti Evropski parlament, da bo lahko sprejel potrebne ukrepe.

⁵ Različno obravnavo volilnih okrožij različnih velikosti je mogoče upravičiti z dejstvom, da v vsakem volilnem sistemu obstaja „naravni prag“ brez pravnega posredovanja. Kjer že obstaja dovolj visok naravni prag, je cilj preprečevanja razdrobljenosti uresničen, ne da bi bila potrebna uvedba obveznega praga.

Naravni prag se razlikuje glede na velikost volilnega okrožja. V skladu s splošno priznano statistično formulo je naravni prag za volilno okrožje s 35 poslanskimi mesti 2,08 %. Zato je cilj znižanja najnižjega praga na 2 % preprečiti neupravičeno diskriminacijo v zvezi s tistimi (manjšimi) volilnimi okrožji, v katerih je naravni prag med 2,08 % in 3% in za katere se obvezni prag ne bi uporabljal.

Kompromisno besedilo bo nato dobilo ustrezno pravno obliko akta, ki ga je treba sprejeti, in bo potem, ko ga bo dokončno oblikovala pravno-lingvistična služba, posredovano Coreperju v sprejetje na eni od prihodnjih sej; na tej podlagi se bo Svet lahko odločil, da zaprosi Evropski parlament za odobritev.

5. ZAKLJUČEK

Predsedstvo meni, da je sedanje kompromisno besedilo, ki je bilo pripravljeno na podlagi težkih in politično občutljivih razprav pod vodstvom petih predsedstev, uravnoteženo in da so v njem upoštevana različna stališča in nacionalni interesi. Po mnenju predsedstva je treba sveženj obravnavati kot celoto in torej ni mogoče izločiti posameznega elementa.

Svet za splošne zadeve naj torej odobri priloženo besedilo, da bi ga lahko posredovali Evropskemu parlamentu.

Spremembe Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami

Člen 1

1. V vsaki državi članici so člani Evropskega parlamenta izvoljeni kot predstavniki državljanov Unije na podlagi proporcionalne zastopanosti, pri čemer se uporabi sistem list ali en prenosljivi glas.
2. Države članice lahko dovolijo glasovanje na podlagi sistema preferenčnih list v skladu s postopkom, ki ga sprejmejo.
3. Voli se na splošnih neposrednih volitvah, ki so svobodne in tajne.

Člen 3

Države članice lahko določijo najnižji prag za dodelitev poslanskih mest. Na ravni države ta prag ne sme presegati 5 % veljavnih oddanih glasov.

Države članice, v katerih se uporablja sistem list, določijo najnižji prag za razdelitev poslanskih mest za volilna okrožja, ki imajo več kot 35 poslanskih mest. Ta prag ni nižji od 2 % in višji od 5 % veljavnih glasov v zadevnem volilnem okrožju, vključno z državami članicami z enim volilnim okrožjem.

Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za izpolnitev obveznosti iz drugega odstavka, najpozneje do začetka volitev v Evropski parlament, ki bodo sledile volitvam, izvedenim po začetku veljavnosti akta.

Člen 3a (novo)

Če je v nacionalnih določbah določen rok za predložitev kandidatur za volitve v Evropski parlament, je ta rok vsaj tri tedne pred datumom, ki ga določi posamezna država članica, v skladu s členom 10(1), za izvedbo volitev v Evropski parlament⁶.

Člen 3e (novo)

1. Države članice lahko dovolijo prikaz imena ali loga evropske politične stranke, ki ji pripada nacionalna politična stranka ali posamezni kandidat, na glasovnicah.⁷

2. Glede volilnega materiala⁸, ki ga javni organi pošiljajo volivcem za volitve v Evropski parlament, veljajo enaka pravila kot za nacionalne volitve, brez poseganja v vprašanje, na kakšen način se pošiljajo, in brez poseganja v pošiljanje sporočil o organizaciji volitev.

Člen 4a (novo)

Države članice lahko zagotovijo možnosti za predčasno glasovanje, glasovanje po pošti ter elektronsko in spletno glasovanje na volitvah v Evropski parlament.

V tem primeru sprejmejo ustrezne ukrepe, da se zagotovijo predvsem zanesljivost rezultata, tajnost glasovanja in varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavnim pravom Unije.⁹

⁶ Dopolnjeno z naslednjo uvodno izjavo, ki se nanaša tudi na prvi odstavek člena 3e:

Ob upoštevanju naslednjega:

(...) Preglednost volilnega postopka in dostop do zanesljivih informacij sta pomembna za oblikovanje evropske politične zavesti in zagotovitev dovolj visoke volilne udeležbe. Zaželeno je, da so državljani Unije pravočasno dobro seznanjeni s kandidati ki sodelujejo na volitvah v Evropski parlament, ter povezavah med nacionalnimi političnimi strankami in evropskimi političnimi strankami.

⁷ V zvezi z uvodno izjavo glej opombo 6.

⁸ Dopolniti z uvodno izjavo, v kateri se navedejo primeri zadevnih materialov (glasovnice, sezname političnih strank, njihovih koalicij in kandidatov, ki sodelujejo na volitvah).

⁹ Dopolnjeno z naslednjo uvodno izjavo:

Ob upoštevanju naslednjega:

(...) Da bi spodbudili udeležbo volivcev na volitvah v Evropski parlament in v celoti izkoristili možnosti, ki jih zagotavlja tehnološki napredek, lahko države članice med drugim zagotovijo možnosti za predčasno glasovanje, glasovanje po pošti ter elektronsko in spletno glasovanje, pri čemer hkrati zagotovijo zanesljivost rezultata, tajnost glasovanja in varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavnim pravom Unije.

Člen 9

Na volitvah poslancev Evropskega parlamenta sme vsak volivec glasovati samo enkrat.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se za dvojno glasovanje na volitvah v Evropski parlament uporabijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni.

Člen 9a (novo)

Države članice lahko v skladu s svojimi nacionalnimi volilnimi postopki sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi svojim državljanom, ki prebivajo v tretjih državah, omogočijo glasovanje na volitvah v Evropski parlament.¹⁰

Člen 9b (novo)

Vsaka država članica imenuje organ za stike, ki je pristojen za izmenjavo podatkov o volivcih in kandidatih s partnerskimi organi v drugih državah članicah.

Brez poseganja v nacionalne določbe o vpisu volivcev v volilne imenike in predložitvi kandidatur, organ iz prvega odstavka v skladu s standardi EU za varstvo podatkov šest tednov pred prvim dnem volilnega obdobja iz člena 10(1) začne pošiljati tem partnerskim organom podatke, navedene v Direktivi 93/109/ES, v zvezi z državljani Unije, ki so vpisani v volilnem imeniku ali kandidirajo v državi članici, v kateri nimajo državljanstva.

¹⁰ Dopolnjeno z naslednjimi uvodnimi izjavami:

Ob upoštevanju naslednjega:

(...) Državljeni Unije imajo pravico do sodelovanja v njenem demokratičnem življenju, zlasti kot volivci ali kandidati na volitvah v Evropski parlament.

(...) Priporočljivo je, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi svojim državljanom, ki prebivajo v tretjih državah, omogočijo glasovanje na volitvah v Evropski parlament.